

Kjöt- frika- dellur frá for- mann- inum

Sum nakað serligt lívgar nevndarformaðurin arbeidsfólkið við dögurða á virkinum. Á menu'ini eru bæði frikadellur og ræst kjöt.

TRIVNAÐUR

Snorri Brend
snorri@sosialurin.fo

Tey ungu fiskafólkinu skiftast um arbeiðið – einu lötuna platta tey og ta næstu viga tey innkomna fiskin

Eiði: – Jú, Asbjørn dugir bara væl at gera mat, sigur Rúni.

Fríggjadagin í farnu viku stóð nevndarformaðurin, Asbjørn Djurhuus úr Tjørnuvík við kjötgrýturnar og gjørdi sós.

Dagsins rættur er kjöt-frikadellur úr lambskjöti, eplir, reyttkál og súltutoy. Altvarðgjørteftireini uppskrift, hann hevði fingið frá vermóðir síni. Aftaná var kaffi, smákakur og karamellur at fáa.

Aðrar dagar hevur hann borðreitt við saltkjöti og mín sann eisini við røstum kjöti.

Tað ber væl til at gera mat til alt arbeidsfólkið, tá teir jú ikki eru fleiri enn seks mans í tali.

– Væl smakkar hjá honum, sigur Rúni

Seks ungfólk arbeiða hjá virkinum Batafiskur á Eiði. Millum hesi er Rúni Lobo Festirstein.

– Tað er gott, at bara ungfólk arbeiða her. Tað setur meiri lív í, sigur hann við Sosialin

FISKAARBEIÐI

Snorri Brend
snorri@sosialurin.fo
Myndir: Jens Kr. Vang

Eiði: Tveir útróðrarbátar liggja við bryggju. Teir eru júst afturkomnir av útróðrartúri – Hvíthamar og Norðsøki.

Báðar hava avreitt til Batafisk sum tekur ímóti fiskinum, og flytur hann síðani til víðari framleiðslu.

Inni á virkinum er eisini nógv lív í. Her eru fimm ungir mans og ein kvinna til arbeiðis. Tey geva sær neyvan far um at tvey umboð fyri tíðindatænastuna koma inn á váta gólvið á virkinum.

Larmurin frá maskinum ger sítt til, at her hoyrist ikki mannamál. Men arbeidsfólkið hevur hoyrivernd á, so gangurin sakar tey ikki.

Í dag er nógvur fiskur at skilja sundur – bara Norðsøki avreiddi 9000 pund henda morgunin.

Tað ræður um at gera seg lídnan. Tað er fríggjadagur, og neyðugt er at fáa alt arbeið undan áðrenn vikuskiftið.

Úr at gera

At tey ungu arbeidsfólkinu

hava úr at gera, er eingin ivi um.

Nakað ovarlaga við maskinurnar stendur eitt konufólk og vigar tann innkomna fiskin. Mitt á gólvinum eru tveir mans í ferð við at seta fiskakassar á plattar.

Við endan á einum flutningsbandi stendur ein ungur drongur, sum við kónari hond leggur fiskin í kassar.

Tað er 17 ára gamli eiðismaðurin, Rúni Lobo Festirstein sum ger hetta arbeiðið hesa lötuna. Eftir dögurða verður hann avloystur, og fer tá í annað arbeiði á virkinum.

”

Eg fari til dögurða um eina löt, og tá vit byrja aftur skal eg platta

– Í dag vænti eg, at vit arbeiða til klokkan fyra, sigur Rúni, nú døgurðatímin er byrjaður.

Saman við hinum fimm fer hann inn í matstovuna, har dögurðin stendur fyri teimum.

Gott at vera

Rúni hevur arbeiðt her hjá Batafiski síðani á heysti 2005. Og hann veit tí, hvat tað vil siga at arbeiða fisk.

At hann byrjaði at arbeiða her, eru tað tvær orsøkir til: Í fyrsta lagi, at beiggi hansara arbeiði her.

– Og tá so formaðurin spurdi meg, um eg hevði hug at arbeiða her, segði eg bara ja, greiðir Rúni frá.

Hann kom mestsum beinleiðis úr skúlanum, og hevði

tí ikki arbeiðt í fiski, áðrenn hann byrjaði hjá Batafisk.

– Her er bara gott at vera, sigur Rúni.

Skiftandi arbeiði

Hóast tað bert eru fimm onnur starvsfólk á Batafiski, er arbeiðið kortini rættiliga fjølbroytt – og skiftandi – frá einum degi til annan.

– Vit gera alt møgult – skilja fiskin, pakka hann og mangt annað, sigur Rúni.

Skipanin inni á virkinum er hon, at tey fyra arbeiða í roynd og veru við øllum – ein leggur fiskin í skiljimaskinurnar,

ein leggur fiskin í kassar, meðan tveir seta kassar á plattarnar.

– Hesir seinastu koyra ís omanyvir fiskin og seta síðani merkiseðlarnar á, greiðir Rúni frá.

Platta

Tá vit vitjaðu Batafisk beint fyri dögurða fríggjadagin í farnu viku, stóð Rúni við endan av einum bandi og legði fiskin í kassar.

Arbeidsbýtið er annars soleiðis, at teir skiftast um tað ymiska arbeiðið á virkinum gjøgnum dagin.

– Eg fari til dögurða um eina löt, og tá vit byrja aftur skal eg platta, sigur hann.

Batafisk byrjaði annars fyri trimum árum síðani at taka ímóti útróðrarfiski.

Í fjør tóku teir ímóti 2900 tons.

Ikki gamal

Rúni hevur longu arbeiðt á virkinum í umleið hálvtannað ár, og hevur gjørt sær sínar royndir við fiskaarbeiðinum.

– Eg haldi, at tað er í finasta slag at arbeiða fisk, sigur Rúni.

Hann hevur tó ikki nakra serliga orsøk sum skarar framúr í hesum spurningi. Men tað er í øllum førum gott at arbeiða á virkinum, er hann sannførdur um.

Spurningurin er so, hvussu leingi hann verður verandi her.

– Eg fari at arbeiða her fram til mars ella apríl mánað, tá eg havi fingið koyrikortið.

– Tá ætli eg mær at royna okkurt annað, sigur Rúni, sum ikki ætlar at verða á virkinum til hann gerst 70.

Lív í

Gongdin seinastu árinu hevur verið hon, at ungfólk ikki støðast leingi á slíkum fiskavirkjum. Ánógvum virkjum sær ein tí meiri tilkomin fólk vera til arbeiðis.

Øðrvísi er, tá talan er um Batafisk á Eiði: Her er miðalaldurin rættiliga lágur, tí øll starvsfólkini eru ungfólk at kalla.

Tað er helst so sum Rúni tekur til: – Eg haldi, at tað er bara super at vit eru so nógv ung til arbeiðis her. Tað gevur meiri lív í!

Vanliga eru bert ungir mans til arbeiðis, men fríggjadagin í farnu viku var kortini eitt einstakt konufólk til arbeiðis.

Nógv er at gera á virkinum – ofta arbeiða tey leingi. Tá er gott at hava ein góðan kokk og nevndarformann, sum kann borðreiða við einum dögurðabita